

Porin kaupunki

pori@kirjaamo.fi

mikko.lonnberg@pori.fi

viite: Lausuntopyyntönnö 26.5.2026

Lausunto maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupahakemuksesta

Hankkeen kuvaus

Forcit Pori Oy Ab on hakenut maanpuolustuksellisesti tärkeälle tuotantolaitokselle rakentamislain 43 c §:n mukaista sijoittamislupaa.

Hankealue tulee sijoittumaan Porin Noormarkkuun noin 50 ha alueelle, mistä rakennettua aluetta tulee olemaan noin 40 ha. Lisäksi laitoksen ympärille tulee suojavyöhyke, jossa maankäyttöä rajoitetaan. Alueelle ollaan rakentamassa myös uutta tieyhteyttä VT 23:lta. Tuotantolaitoksen on tarkoitus olla tuotantokäytössä vuonna 2028.

Maakuntakaavatilanne

Satakunnan maakuntakaava

Satakunnan maakuntakaava hyväksyttiin Satakuntaliiton maakuntavaltuustossa 17.12.2009 ja ympäristöministeriö vahvisti kaavan 30.11.2011 (N:o YM1/5222/2010). Satakunnan maakuntakaava sai lainvoiman 13.3.2013 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä. Satakunnan maakuntakaava laadittiin kokonaismaakuntakaavana.

Satakunnan maakuntakaavasta on kumottu Satakuntaliiton maakuntavaltuuston 17.5.2019 tekemällä päätöksellä taajamatoimintojen alueen (A), keskustatoimintojen alueen (C), vähittäiskaupan suuryksikköjen alueen (KM, km), palvelujen alueen (P), työpaikka-alueen (TP), valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden (vma) sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen (kh1, kh2, kh) kaavamerkinnot ja -määräykset.

Satakunnan maakuntakaavan asiakirjat ovat tarkasteltavissa Satakuntaliiton verkkosivuilla:

<https://satakunta.fi/alueidenkaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-maakuntakaavan-aineistot-ja-selvitykset/> .

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 hyväksyttiin Satakuntaliiton maakuntavaltuustossa 13.12.2013 ja ympäristöministeriö vahvisti kaavan 3.12.2014 (N:o YM7/5222/2013). Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 sai lainvoiman 6.5.2016 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä. Vaihemaakuntakaavassa 1 määritellään maakunnallisesti merkittävät tuulivoimatuotannon alueet ja niihin liittyvä energiahuolto Satakunnassa.

Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 asiakirjat ovat tarkasteltavissa Satakuntaliiton verkkosivuilla:

<https://satakunta.fi/alueidenkaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-vaihemaakuntakaavan-1-aineistot-ja-selvitykset/> .

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 hyväksyttiin Satakuntaliiton maakuntavaltuustossa 17.5.2019. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 teemana on energiatuotanto, terminaalitoiminnot, kauppa ja kulttuuriympäristöt.

Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 asiakirjat ovat tarkasteltavissa Satakuntaliiton verkkosivuilla:

<https://satakunta.fi/alueidenkaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/satakunnan-vaihemaakuntakaavan-2-aineistot-ja-selvitykset/> .

Satakunnan maakuntakaavojen yhdistelmä

Epävirallinen maakuntakaavayhdistelmä on ladattavissa Satakuntaliiton voimassa olevia maakuntakaavoja esittelevältä verkkosivulta:

<https://satakunta.fi/alueidenkaytto/voimassa-olevat-maakuntakaavat/epavirallinen-kaavayhdistelma/> .

Satakunnan maakuntakaava 2050

Satakuntaliiton maakuntahallitus päätti vuoden 2021 lopussa käynnistää Satakunnan maakuntakaavan 2050 laatimisen. Satakunnan maakuntakaava 2050 laaditaan kaikki maankäyttömuodot kattavana kokonaismaakuntakaavana, jolloin käsitellään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja kehittämisen kannalta tarpeelliset alueet koko maakunnan alueella.

Kaavaprosessin etenemistä voi seurata Satakuntaliiton verkkosivuilla

<https://satakunta.fi/alueiden-kaytto/vireilla-olevat-maakuntakaavat/> .

Hankealuetta koskevat Satakunnan maakuntakaavojen merkinnät ja määräykset

Satakunnan maakuntakaava

Hankealueen itäiselle reunalle ulottuu **arvokas geologinen muodostuma (ge2)** Kalviikinkallio.

Merkinnällä osoitetaan maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaat kallioalueet. Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on otettava huomioon alueella olevat maa-aineslain tarkoittamat maisema- ja luonnonarvot sekä mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve.

Lisäksi hankealueen kaakkosreunaan ulottuu **yhdysvesijohdon yhteystarpeen (v)** merkintä, jolla osoitetaan vesihuollon kehittämisen kannalta tärkeät yhdysvesijohtojen yhteystarpeet. Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan maankäytön suunnittelulla on turvattava yhdysvesijohdon yhteystarpeen toteuttamismahdollisuus. Yhteystarpeen toteuttamiseksi on vesihuoltoverkon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa selvitettävä alueiden käytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.

Noin kilometrin päähän hankealueesta sijoittuvat Poosjärven **suojelualue (S)** ja **luonnonsuojelualue (SL)**. **Suojelualueen (S)** merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain tai muun lainsäädännön nojalla suojellut tai suojeltavat suojelualueet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan alueen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee luonnonsuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Merkintään liittyvän suojelumääräyksen mukaan alueella ei saa toteuttaa sellaisia toimenpiteitä tai hankkeita, jotka voivat oleellisesti vaarantaa tai heikentää alueen suojeluarvoja.

Luonnonsuojelualan (SL) merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltavat luonnonsuojelualueet. Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan alueen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee luonnonsuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Merkintään liittyvän suojelumääräyksen mukaan alueella ei saa toteuttaa sellaisia toimenpiteitä tai hankkeita, jotka voivat oleellisesti vaarantaa tai heikentää alueen suojeluarvoja. Alueella voidaan kuitenkin valtion luonnonsuojeluviranomaisen niin salliessa toteuttaa alueen suojeluarvojen säilyttämiseksi ja palauttamiseksi tarkoitettuja toimenpiteitä. Suojelumääräys on voimassa, kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 1

Hankealueelle ei ole osoitettu kaavamerkintöjä Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 1.

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2

Hankealueelle ei ole osoitettu kaavamerkintöjä Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2.

Satakuntaliiton kannanotot

Porin kaupunki on pyytänyt Satakuntaliitolta rakentamislain 67 a §:n mukaisesti lausuntoa maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupahakemuksesta. Lausuntopyyntöissä pyydetään erityisesti arvioimaan hankkeen sijoittamisen edellytyksiä lausunnon antajan toimialaan kuuluvien vaikutusten ja mahdollisten riskien osalta.

Satakuntaliitto pitää Porin Noormarkun alueelle sijoittuvaa tuotantolaitoksen hanketta Suomen ja Euroopan huoltovarmuuden ja turvallisuuden kannalta erittäin tärkeänä. Tuotantolaitoksen hankealue sijoittuu olemassa olevan alue- ja yhdyskuntarakenteen läheisyyteen Porin pohjoisosiin Noormarkun alueelle. Hankkeen toteuttamisessa voidaan hyödyntää olemassa olevaa liikenneverkkoa ja muuta yhdyskuntateknistä verkostoa.

Satakuntaliitto kiinnittää huomiota lausunnossaan voimassa olevien Satakunnan maakuntakaavojen tavoitteiden näkökulmaan. Hankealueella on voimassa Satakunnan maakuntakaava, Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 ja Satakunnan vaihemaakuntakaava 2. Vaikka hankealue sijoittuu voimassa olevissa maakuntakaavoissa pääosin ilman merkintöjä olevalle valkoiselle alueelle, alueelle kohdistuu voimassa olevien maakuntakaavojen koko maakuntakaava-aluetta koskevat suunnittelumääräykset.

Suunnittelumääräyksistä erityisesti Satakunnan maakuntakaavan vesien tilaa koskeva määräys tulee huomioida suunnittelussa ja arvioitaessa hankkeen suhdetta voimassa oleviin maakuntakaavoihin. Suunnittelumääräyksen mukaan koko maakuntakaava-alueella on yksityiskohtaisen alueidenkäytön suunnittelun oltava alueelle kohdistuvien vesienhoitosuunnitelmien ja toimenpideohjelmien toteuttamista edistävää. Vesiensuojelullisesti erityisen herkillä, kaltevilla sekä eroosio- ja tulvaherkillä vesistöjen rannoilla tulee maankäyttö- ja rakennuslain mukainen alueidenkäyttö suunnitella siten, että estetään tai vähennetään ravinteiden, kiintoaineen ja haitallisten aineiden huuhtoutumista vesistöihin.

Sijoituslupahakemuksen liitteenä olleen laitoksen vaikutusten arvioinnin mukaan laitoksen prosessi- ja muut jätevedet sekä kontaminoituneet pesuvedet kierrätetään laitoksella tai johdetaan jätevedenpuhdistamolle. Satakuntaliitto pitää ratkaisua hyvänä. Alueelta pois johdettavien hulevesien osalta on laadittu hulevesisuunnitelma.

Hankealueesta etelään on Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitettu taajamatoimintojen alue. Merkinnällä osoitetaan yksityiskohtaista suunnittelua edellyttävät asumiseen ja muille taajamatoiminnoille, kuten keskustatoiminnoille, palveluille ja teollisuudelle rakentamisalueita, pääväyliä pienempiä liikenneväyläalueita, virkistys- ja puistoalueita sekä erityisalueita. Laadittujen selvitysten mukaan hankkeen toiminnasta johtuvat laskennalliset suojaetäisyydet erilaisiin herkkiin kohteisiin täyttyvät ja vaikutukset lähialueen asukkaille jäävät vähäisiksi.

Ympäristövaikutukset – maisema ja kulttuuriympäristö -raportissa on arvioitu vaikutuksia valtakunnallisiin ja maakunnallisiin maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueisiin sekä arkeologiseen kulttuuriperintöön. Hankealueelle suunnitelluista rakennuksista korkein rakennus ja piiput nousevat puiden latvojen yläpuolelle

ja voivat paikoin näkyä lähivaikutusalueen maisemakuvassa vähäpuustoisilla alueilla. Vaikutusten arvioinnin perusteella metsäisessä ympäristössä puusto kuitenkin pääosin peittää näkyvyyden ja vaikutus on vähäinen. Laajemmat avoimet alueet, jolle laitoksen rakennukset saattavat näkyä sijaitsevat etäämmällä, jolloin vaikutus maisemassa ei enää ole merkittävä. Vaikutusten arvioinnin perusteella voidaan todeta, että hankkeesta ei aiheudu merkittäviä vaikutuksia Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitetuille valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävillä rakennetuille ympäristöille tai arvokkaille maisema-alueille. Satakuntaliitto pitää hyvänä, että vaikutusten arvioinnissa on tunnistettu myös vesihöyryn ja valosaasteen vaikutukset maisemakuvaan.

Hankealueelle rakennetaan uusi tieyhteys ja liittymä Satakunnan maakuntakaavassa osoitetulle valtatielle (vt) 23. Satakuntaliiton näkemyksen mukaan liikennemäärät valtatiellä 23 saattavat tulevaisuudessa kasvaa. Yksityiskohtaisemmassa liittymäsuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota uuden liittymän toimivuuteen ja turvallisuuteen, jotta valtatie 23 liikenteen sujuvuus varmistetaan myös liikennemäärien kasvaessa.

Hankealueesta etelään Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 on osoitettu terminaalitoimintojen alueen kohdemerkintä (tt). Vaihemaakuntakaavassa 2 osoitetut terminaalitoimintojen alueet perustuvat vuonna 2015 laadittuun Bioenergia- ja puuterminaaliselvitykseen. Selvityksessä esillä oleva kohde 19. Vanha kaatopaikka, Pori (Noormarkku) sijoittuu valtatie 23 luoteispuolelle ulottuen hankealueen eteläosaan asti. Selvityksen laadinnan aikana alueella on sijainnut puskuriterminaalit. Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 laadinnan aikana on arvioitu, että toimintaa on mahdollista myös laajentaa merkittäväksi terminaalitoimintojen alueeksi. Ympäristövaikutukset -yhdyskuntarakenne ja maankäyttö -raportissa hankkeen suhdetta Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 terminaalitoimintojen alueeseen tulee täydentää ja arvioida terminaalitoimintojen alueen kehittämisedellytykset.

Hankkeen suunnittelussa on hyvä huomioida vireillä oleva Satakunnan maakuntakaava 2050. Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheen 1 ratkaisussa on osoitettu rautatieliikenteen yhteystarvemerkinä hankealueen läheisyyteen. Merkinä perustuu maakuntakaavan taustaselvitykseksi laadittuun Aaltorata-raideyhteyden tarveselvitykseen. Lisäksi hankealueesta pohjoiseen on ehdotusvaiheen 1 ratkaisussa osoitettu ekologinen yhteystarvemerkinä. Merkinä perustuu maakuntakaavan taustaselvitykseksi

laadittuun Satakunnan viherrakenneselvitykseen. Rautatieliikenteen yhteystarvemerkinä ja ekologinen yhteystarvemerkinä ovat kehittämisperiaatemerkinä, joiden yksityiskohtaisemmat aluevaraustarpeet tai muut alueiden käyttöön liittyvät järjestelyt on tutkittava kuntatasolla tai muun toteuttavan suunnittelun yhteydessä.

Satakuntaliitolla ei ole Satakunnan maakuntakaavan, Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 tai Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 nojalla maanpuolustukselle tärkeän tuotantolaitoksen sijoittamislupahakemuksesta muuta lausuttavaa.

Satakuntaliitto

Liitekartta: Ote Satakunnan maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta kirjaamo@satakunta.fi